

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ανοικτής Πρόσβασης

24-27 Οκτωβρίου 2016

Ανοικτή Επιστήμη, Ανοικτή Πρόσβαση: Ευρωπαϊκό πλαίσιο και πρόσφατες εξελίξεις

Δρ Μαρίνα Αγγελάκη | ΕΚΤ

Ανοικτή Πρόσβαση είναι...

η ελεύθερη, άμεση, διαρκής
και απαλλαγμένη από τέλη
και περιορισμούς διαδικτυακή πρόσβαση
σε ψηφιακό επιστημονικό περιεχόμενο

Η Ανοικτή Επιστήμη

- Αναφέρεται σε μια νέα προσέγγιση της ερευνητικής διαδικασίας η οποία βασίζεται σε νέους τρόπους διάχυσης της έρευνας μέσω της χρήσης ψηφιακών μέσων και νέα συνεργατικά εργαλεία
- Πτυχές/ Εργαλεία της ΑΕ: ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις και δεδομένα, citizen science, e-υποδομές, altmetrics, open peer-review κτλ.

Κύκλος ζωής της έρευνας

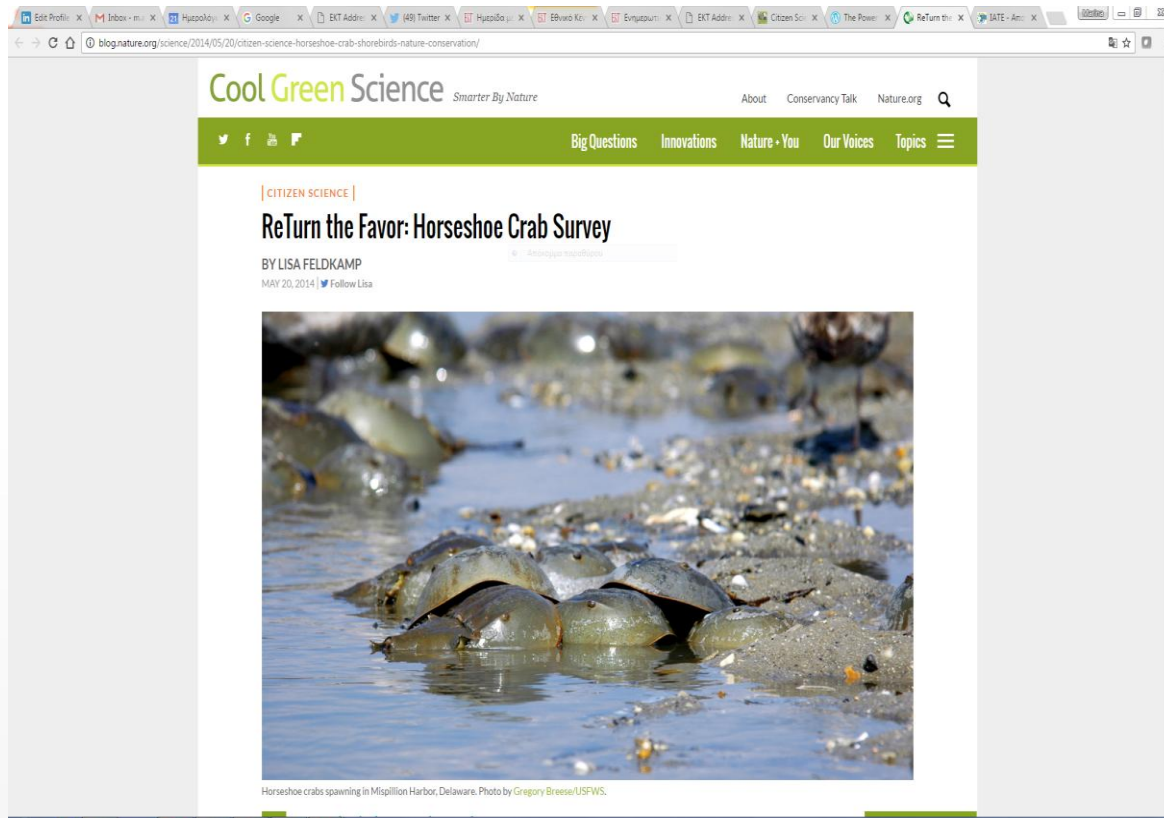
Η σημασία της Ανοικτής Πρόσβασης

- Συμβάλλει στην **περαιτέρω αξιοποίηση** των αποτελεσμάτων της έρευνας
- Συμβάλλει στην **εντατικοποίηση** της έρευνας και την **καινοτομία**
- Συμβάλλει στην **επαλήθευση** της έρευνας στην αποφυγή της επανάληψης
- Ενισχύει την **διεπιστημονικότητα**, οδηγεί σε νέα μονοπάτια έρευνας
- Εμπλέκει στη διαδικασία της έρευνας τους **πολίτες και την κοινωνία**
- Συμβάλλει στη **διατήρηση** των έργων
- Κάνει τα έργα **πιο εμφανή**, μπορεί να **αυξάνει τις ετεροαναφορές**
- **Δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα** πρέπει να είναι προσβάσιμη σε όλους
- Συνολικά είναι **πιο οικονομικός τρόπος πρόσβασης** σε σχέση με συνδρομητικό μοντέλο
- **Για την Ελλάδα, αναγκαία η συμμετοχή σε αυτό το ανοικτό σύστημα** λόγω και των οικονομικών συνθηκών

Οφέλη για τους ερευνητές

- Κάνει πιο αναγνωρίσιμη τη δουλειά σας
- Αυξάνει τις ετεροαναφορές σας
- Σας συνδέει με άλλους ερευνητές
- Σας εμπλέκει εξ αρχής στο μοντέλο ανοικτής έρευνας του μέλλοντος, σε ένα πιο διαφανή τρόπο έρευνας
- Σας δίνει δυνατότητα πρόσβασης στην έρευνα χωρίς πληρωμή-το μεγάλο πρόβλημα του συνδρομητικού συστήματος

Η δύναμη της Ανοιχτής Επιστήμης: citizen science

Τα καβούρια
χρησιμοποιούνται
στην βιοιατρική
Εθελοντική
συμμετοχή για την
καταγραφή αλλαγών
στον πληθυσμό τους

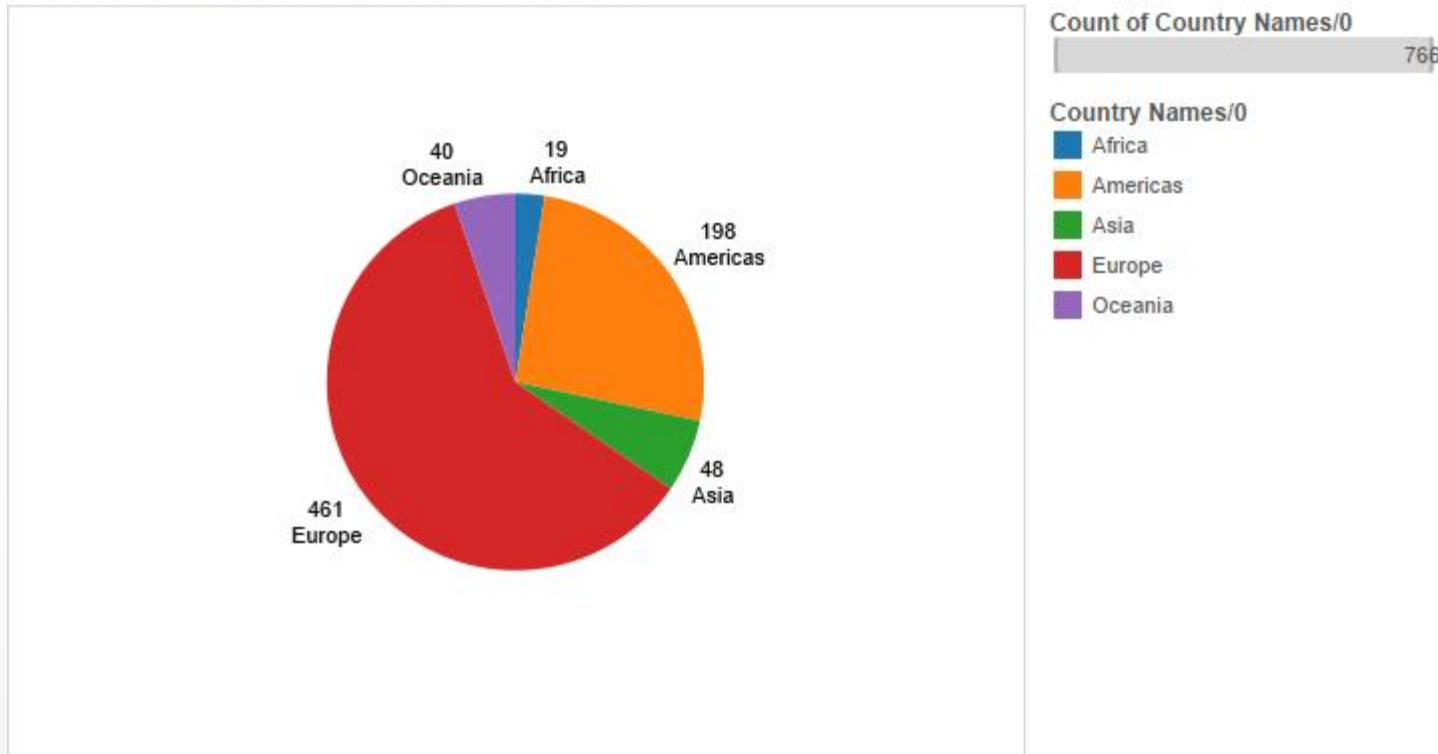
Τρέχουσες τάσεις

- Υποχρεωτικές **πολιτικές** ανοικτής πρόσβασης η τρέχουσα τάση (για δημοσιεύσεις και επιστημονικά δεδομένα):
  - χρηματοδότες έρευνας (λχ ΕΕ με Ορίζοντα 2020)
  - πανεπιστήμια
  - Η απαίτηση είναι για αυτοαρχειοθέτηση σε αποθετήρια
    - Υποχρεωτικά για όλες τις δημοσιεύσεις με χρηματοδότη Ορίζοντα 2020 και για επιστημονικά δεδομένα από 2017 και εξής
- Ανοικτή πρόσβαση και ανοικτή επιστήμη είναι το **μέλλον**
- Αλλαγή του συνδρομητικού μοντέλου σε μοντέλο **ανοικτής πρόσβασης**
- Σημαντική **αύξηση εκδόσεων** ανοικτής πρόσβασης
- Σημαντικές επενδύσεις σε **υποδομές** ανοικτής πρόσβασης, όπως αποθετήρια
- **Εκπαίδευση και ενημέρωση** για την ανοικτή πρόσβαση

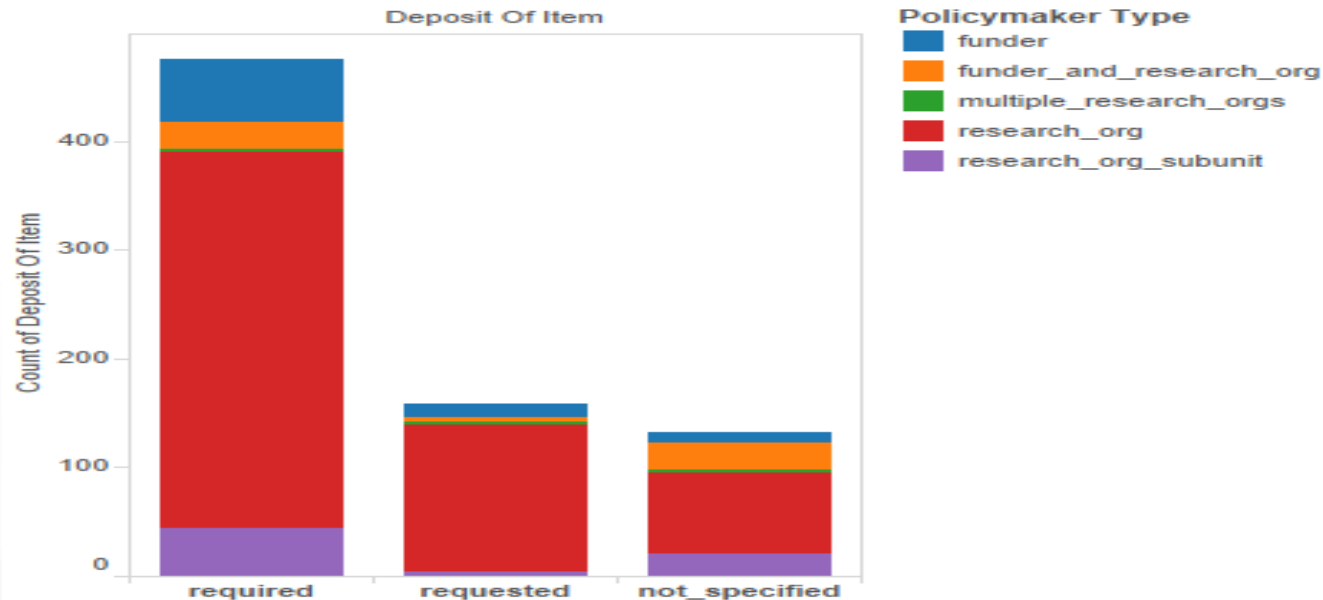
Πολιτικές Ανοικτής Πρόσβασης σε αριθμούς (I)

Number of Open Access Policies Worldwide

Number of Open Access policies worldwide by Continent. Data taken from ROARMAP
<http://roarmap.eprints.org/> Total 766 policies. May 11th 2016.

Open Access Policies: Green and Gold Criteria by Policymaker type

Green and Gold Criteria by policymaker type. 766 records. Data taken from ROARMAP <http://roarmap.eprints.org/>

Note that here we are looking at the required column as it stipulates a mandated policy - required deposit of a paper and required Gold Open Access publishing.

There are 475 policies that **require** deposit in a repository, four of these also **requires** Gold Open Access publishing. There is also one policy that does not specify deposit in a repository but does **require** Gold Open Access publishing.

The total is 470 truly Open Access policies.

Η Ανοικτή Πρόσβαση στην Ελλάδα

- Σημαντική ανάπτυξη υποδομών
- Ιδρυματικές πολιτικές
- Νόμος για ΑΠ
- Epublishing platforms (ΕΚΤ, Κάλλιπος, ...)
- Δράσεις ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης ερευνητών, βιβλιοθηκών, πολιτών
- Η έκθεση της Science Metrix (2014) δείχνει ότι σημαντικός αριθμός Ελλήνων ερευνητών δίνει ΑΠ (“other open access”)

Τι μπορείτε να κάνετε

- Συζητήστε με τους καθηγητές σας/ συναδέλφους ερευνητές για την ανοικτότητα στην έρευνα
- Ενημερωθείτε, διοργανώσατε σεμινάρια
- Συμμετέχετε στην εβδομάδα ανοικτής πρόσβασης
- Υιοθετήστε το ανοικτό μοντέλο έρευνας!
- Συμμετέχετε σε διεθνείς πρωτοβουλίες
  - OpenCon <http://www.opencon2015.org/>
  - Right to Research Coalition <http://www.righttoresearch.org/>
  - Open access button <https://openaccessbutton.org/>

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ανοικτής Πρόσβασης

24-27 Οκτωβρίου 2016

**Ανοικτή
Πρόσβαση**

γνώση για όλους

www.openaccess.gr

blog.openaccess.gr

Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα
Τηλ.: 210 7273900 • Fax: 210 7246824
E-mail: ekt@ekt.gr • www.ekt.gr